

Sygn. akt II Cz 3432/19

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2020 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jarosław Tyrpa (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Beata Kurdziel

SR Anna Kruszewska (del.)

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2020 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela: (...) sp. z o.o. S.K.A. z siedzibą w W.

przeciwko dłużnikowi: Z. G.

na skutek zażalenia dłużniczki na punkt IV postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa - Krowodrzy w Krakowie z dnia 30 sierpnia 2019 r., I Co 1714/19/K

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że uchylić postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie-M. K. z dnia 7 listopada 2018 r., sygn. akt Km 4154/18

SSO Beata Kurdziel SSO Jarosław Tyrpa SSR Anna Kruszewska

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w punkcie IV oddalił skargę na czynność komornika w postaci postanowienia o przyznaniu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym z dnia 1.11.2018 r. Sąd Rejonowy wskazując na treść art. 770 k.p.c. zaznaczył, że w sprawie egzekucyjnej Km 4154/18 wierzyciel jest reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika będącego adwokatem. We wniosku egzekucyjnym wierzyciel wniósł o przyznanie mu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym. Postanowieniem z dnia 7 listopada 2018 r. komornik przyznał wierzycielowi koszty zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym w kwocie 450 zł natomiast wysokość kosztów zastępstwa prawnego wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym została ustalona w oparciu o treść § 2 pkt 4 w zw. z § 8 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, biorąc pod uwagę wartość egzekwowanego roszczenia ponad 5000 zł oraz fakt, że egzekucja nie była prowadzona z nieruchomości.

W zażaleniu na powyższe postanowienie dłużniczka zaskarżyła je w części, tj. w punkcie IV i zarzuciła mu naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez obciążenie jej kosztami zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym podczas, gdy w skutek umorzenia postępowania koszty nie są należne od niej a zatem nie powinny jej obciążać, a inny podmiot. Skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i uwzględnienie zażalenia, ewentualnie o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie, niemniej nie z przyczyn w nim wskazanych.

Zagadnienie prawidłowości wydawania przez komorników przed zakończeniem postępowania egzekucyjnego postanowień dotyczących przyznania pełnomocnikowi wynagrodzenia było już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego w uchwale z dnia 8 marca 2013 roku, III CZP 1/13, OSNC 2013/12/136). W uchwale tej Sąd Najwyższy wskazał, że koszty wynagrodzenia pełnomocnika lub należności strony działającej bez pełnomocnika stanowią, obok opłaty egzekucyjnej i zaliczek na pokrycie wydatków (art. 39 i 40 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji) jeden ze składników kosztów postępowania egzekucyjnego, do których odnosi się art. 770 k.p.c. Przepis ten ustanawia podstawowe zasady ponoszenia kosztów w postępowaniu egzekucyjnym - zasadę odpowiedzialności dłużnika za koszty postępowania, zasadę zwrotu wierzycielowi kosztów niezbędnych do celowego przeprowadzenia egzekucji oraz zasadę unifikacji kosztów, polegającą na ściągnięciu kosztów wraz z egzekwowanym roszczeniem. Zasady ponoszenia kosztów egzekucyjnych przez uczestników postępowania egzekucyjnego precyzują przepisy rozdziałów 6 i 7 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Zgodnie z art. 770 k.p.c., koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji ściągają się wraz z egzekwowanym roszczeniem. Koszt egzekucji ustala postanowieniem komornik, jeśli do niego należy przeprowadzenie egzekucji. Postanowienie komornika podlega wykonaniu po uprawomocnieniu się bez potrzeby zaopatrywania go w klauzulę wykonalności. Zróżnicowanie terminologiczne nie jest przypadkowe.

W uchwale z dnia z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 37/11 (OSNC 2012, nr 3, poz. 32) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że koszty egzekucji wskazane przez komornika w zawiadomieniu o wszczęciu egzekucji podlegają ściągnięciu wraz z dochodzonym roszczeniem. Ściągnięcie jest czynnością faktyczną, niewymagającą wydania odrębnego postanowienia przez komornika, której zakres wyznaczony jest w przepisach oznaczających wysokość opłat egzekucyjnych, zaliczek i opłat za czynności profesjonalnych pełnomocników. Przepisy konkretyzują wypadki, w których konieczne jest wydanie postanowienia wzywającego wierzyciela lub dłużnika do uiszczenia określonych kosztów egzekucyjnych. Postanowienie to, po uprawomocnieniu się, podlega wykonaniu w drodze egzekucji bez zaopatrywania w klauzulę wykonalności. W innych wypadkach do ściągnięcia opłat egzekucyjnych postanowienie komornika nie jest niezbędne. Ostateczne rozliczenie kosztu egzekucji następuje w postanowieniu przewidzianym w art. 770 k.p.c., w końcowej fazie egzekucji, gdy możliwe jest całościowe rozliczenie, w tym ocena nakładu pracy pełnomocnika, którego koszty wchodziły w skład kosztu egzekucji. Na tym etapie dopiero jest możliwe prawidłowe oznaczenie stawki wynagrodzenia, wiadomo bowiem, jaki sposób egzekucji został skutecznie wdrożony i jakich nakładów pracy pełnomocnika wymagało postępowanie. Przyjęty w art. 770 k.p.c. schemat czynności, przewidujący wydanie postanowienia kompleksowo ustalającego koszt egzekucji, możliwy do określenia w jej końcowej fazie, przemawia za dopuszczalnością odpowiedniego zastosowania w postępowaniu egzekucyjnym art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

Powyższe stanowisko wprost wskazuje na nieprawidłowość praktyki wydawania postanowień o przyznaniu pełnomocnikowi wierzyciela kosztów zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym przy pierwszej czynności podejmowanej w postępowaniu egzekucyjnym. Podzielając ten pogląd przyjąć należało, że skoro komornik nie był uprawniony do wydania postanowienia w przedmiocie przyznania wynagrodzenia pełnomocnika przed zakończeniem postępowania, postanowienie to należało uchylić.

Z tych też przyczyn orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

SSO Beata Kurdziel SSO Jarosław Tyrpa SSR Anna Kruszewska